

Programma 2026

Democratie in Beweging: Burgers en Instellingen Verbonden

Utrecht Summer School

6 – 8 juli 2026

In deze driedaagse Summerschool onderzoeken we hoe burgers kunnen bijdragen aan een vitale democratie en hoe overheden hen daarin kunnen ondersteunen. Wat zijn veelbelovende manieren waarop burgers hun inbreng kunnen geven? Hoe kunnen ze invulling geven aan democratische regels? En hoe zorgen we ervoor dat burgers weer vertrouwen krijgen in de democratie? Deze vragen bespreken we vanuit verschillende disciplinaire perspectieven. Thema's die aan de orde komen zijn onder meer: beleidsvervreemding, begrijpelijke overheidscommunicatie, omgaan met conflicten binnen bevolkingsgroepen, de wisselwerking tussen lokale, nationale en Europese democratie – dit alles met het oog op het versterken van verbinding tussen groepen om samen zorg te dragen voor een veerkrachtige samenleving waarin verschillende stemmen gehoord worden. Het programma bestaat uit een mix van lezingen en interactieve workshops.

De cursus is bedoeld voor ambtenaren en professionals uit de publieke en private sector.

Docenten: Dr. Lars Behrisch (geschiedenis), Prof. Hanneke van Eijken (rechten), Prof. Denise de Ridder (psychologie), Prof. Lars Tummers (bestuurskunde), Dr. Lisanne van Weelden (taal en communicatie).

Cursusprijs 1200 € (inclusief koffie/thee, lunches en eindborrel).

Programma

(Versie: 17.3.2026)

Maandag 6 juli

9.00-9.30 uur

Ontvangst en uitleg programma

9.30-12.30 uur

Joint Action, door Denise de Ridder

Samenwerken in coördinatie ('joint action') waarbij een groep mensen samen verantwoordelijk is een voor een taak draagt bij aan betrokkenheid en onderling vertrouwen. In dit onderdeel laten we zien wat de psychologische principes zijn achter de joint action, hoe je het kunt bevorderen en hoe het uitpakt op lange termijn.

12.30 -13.30 uur

Lunch, in de faculty club

13.30-16.30 uur

Deep Democracy, door Lars Behrisch

In de middag richten we ons op *deep democracy*. Na een korte schets en bespreking van verschillende vormen van collectieve besluitvorming door de geschiedenis heen (van het Oude Athene tot hedendaagse burgerraden), wordt toegelicht hoe de discussie- en moderatietechniek *Deep Democracy* hierbij aansluit en wat deze methode inhoudt. Vervolgens gaan we als groep de methode gebruiken om een ingewikkeld vraagstuk, gekozen door de groep zelf, te bediscussiëren.

Optioneel avondprogramma: Straatpoëziewandeling

Dinsdag 7 juli

9.30-12.30 uur

Overheids-burgercommunicatie, door Lisanne van Weelden

Een belangrijk ingrediënt van een functionerende democratie is effectieve communicatie tussen overheid en burger. Effectieve communicatie kan bijdragen aan het vertrouwen in de overheid. Maar hoe bewerkstelligen we dat? Tijdens dit onderdeel bespreken we ter inspiratie verschillende casussen rondom (mis)communicatie tussen overheid en burgers. Vervolgens gaan we zelf aan de slag met een casus, waarvoor we een communicatiemiddel (tekst, beeld of gesprek) ontwerpen.

12.30 -13.30 uur

Lunch: botanische tuinen UMU

13.30 – 16.30

Beleidsvervreemding, door Lars Tummers

In de middag gaan we in op de relatie tussen burger en overheid. Is de burger een klant van de overheid, of juist niet? We gaan in op het begrip beleidsvervreemding, wat helpt om te begrijpen waarom zowel professionals als burgers problemen hebben met overheidsbeleid. We passen daarna de theorie toe op je eigen casus.

Woensdag 8 juli

9.30-12.30 uur

Burgerschap, door Hanneke van Eijken

Wat betekent het om een burger te zijn van de rechtsstaat? Tijdens dit onderdeel zal burgerschap centraal staan: de politieke rechten van burgers, de toegevoegde waarde van burgerfora en de toegang tot democratie. Daar speelt ook gelijkheid een belangrijke rol en toegang tot onder meer het recht. De workshop bestaat uit een lezing van Prof. Hanneke van Eijken (hoogleraar rechtsstaat en democratie) en een interactief gedeelte waarin het narratief van burgerschap met de deelnemers verder wordt verkend.

12.30 -13.30 uur

Lunch: Het dakterras bibliotheek Neude

13.30 – 16.00 uur

De vertaalslag

Tijdens dit onderdeel presenteren alle deelnemers van de Summerschool hoe ze de stof gaan toepassen in hun dagelijkse werk.

Tijdens dit onderdeel delen alle deelnemers wat voor mogelijkheden zij zien om de inhoud van de Summerschool toe te passen in hun dagelijkse werk.

16.00 – 17.00 uur

Afsluiting met borrel